

ابرجاذب پلاسمونیک مرئی بر پایه نانوجزیره نقره با قابلیت کاربرد زیست‌حسگری

خلاصه

مقدمه: اخیراً، زمینه تحقیقاتی جدیدی از ساختار پلاسمونیک، معروف به ابرجاذب پلاسمونیک، توجه زیادی را به خود جلب کرده است. ابرجاذبها به طور وسیعی در زمینه‌های نوظهور مثل حسگری شیمیایی و زیستی قابل کاربرد می‌باشند. رایج‌ترین طراحی برای ابرجاذب براساس ساختار سه‌لایه‌ای شامل فلز-عایق-فلز (MIM) می‌باشد. با ترکیب حسگرهای تشدید پلاسمون سطحی جایگزیده (LSPR) و حسگرهای MIM می‌توان از مزیت‌های هر دو حسگر به طور همزمان بهره برد.

روش بررسی: یک ابرجاذب پلاسمونیک (بدون استفاده از روش لیتوگرافی) متشکل از نقره‌دی الکترونیک-لایه نانوجزیره نقره که در فرکانس مرئی کار می‌کند و مفهوم ابرجاذب و حسگر LSPR را در یک جا جمع می‌کند، با بهره‌گیری از روش لایه‌نشانی تبخیر حرارتی ساخته شد. طیف بازتاب ابرجاذب با استفاده از روش طیفسنجی بازتابی پخشی ثبت شد. از ویژگی‌های این ساختار به عنوان حسگر، تغییر رنگ قابل مشاهده با چشم هنگام تغییر ضربی‌شکست محیط اطراف است. همچنین با استفاده از شبیه‌سازی FDTD امکان استفاده از این ساختار به عنوان یک زیست‌حسگر مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد این ابرجاذب امکان استفاده به عنوان حسگر ضربی‌شکست و حسگر زیستی را دارد. همچنین تغییر رنگ قابل مشاهده با چشم هنگام تغییر ضربی‌شکست محیط اطراف، قابلیت زیاد این ساختار برای عملکرد حسگری حتی در محیط غیر آزمایشگاهی را نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری: وابستگی شدید نمونه به مواد اطراف، این ابرجاذب را گزینه‌ای مناسب برای کاربرد به عنوان حسگر می‌کند.

واژه‌های کلیدی: پلاسمونیک، ابرجاذب، زیست‌حسگر، نانوجزیره، تشدید پلاسمون سطحی جایگزیده

فاطمه حبیبی مقدم^۱
حسین مهرزاد^۱
عزالدین مهاجرانی^۱
افshan shir-kound^{۲,۱}

۱. آزمایشگاه فوتونیک مواد آلی و پلیمرها، پژوهشکده لیزر و پلاسما، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۲. گروه پژوهشی لیزر پژوهشی، مرکز تحقیقات لیزر در پژوهشکی، پژوهشکده پارا جهاد دانشگاهی واحد علوم پژوهشی تهران، تهران، ایران

نویسنده مسئول: عزالدین مهاجرانی، تلفن: ۰۲۱۶۶۴۱۵۹۷۱
پست الکترونیک: e-mohajerani@sbu.ac.ir

مقدمه

ابرجاذب پلاسمونیک، توجه زیادی را به خود جلب کرده است [۶]. ابرجاذب‌ها به طور وسیعی در زمینه‌های نوظهور از تبدیل انرژی خورشیدی تا حسگری شیمیایی و زیستی و درمان سلطان توسط حرارت تولید شده با نور قابل کاربرد می‌باشند. رایج‌ترین طراحی برای ابرجاذب براساس ساختار سه‌لایه‌ای شامل لایه فلزی مهندسی شده بالایی، لایه دی‌الکتریک میانی و بازتابنده فلزی پایینی است که به‌اصطلاح ساختار فلز-عایق-فلز^۸ (MIM) نامیده می‌شود [۱۰].

حسگرهایی با ساختار MIM یا به‌اصطلاح ابرجاذب که قادر است برهم‌کنش‌های مولکول‌های مختلف از جمله مولکول‌های زیستی را آشکار کند، بر خلاف حسگرهای SPR، در زاویه عمود تحریک می‌شوند. بنابراین می‌توان حسگرهای LSPR و حسگرهای MIM را در یک حسگر جمع کرد و از مزیت‌های هر دو حسگر به‌طور همزمان بهره برد [۹].

اولین حسگر زیستی براساس ترکیب MIM و LSPR توسط گروه تحقیقاتی آلمانی در سال ۲۰۱۴ مطرح گردید [۶]. حسگر از آرایه‌ای دو بعدی از نانوپیسک‌های طلا قرار گرفته برروی فیلم نازک طلا (فیلم طلا به عنوان آینه عمل می‌کند) که توسط دی‌الکتریک MgF₂ از هم جدا شده‌اند، تشکیل شده بود [۹].

شكل‌های مختلفی از سطح‌های نانوساختار MIM شامل نانوپیسک‌ها، نانومربع‌ها و نانومکعب‌ها مورد بررسی قرار گرفته‌اند [۹].

به‌منظور دستیابی به فرکانس‌های مرئی باید نانوذرات لایه بالای اندازه‌ای کمتر از ۱۰۰ نانومتر داشته باشند. چنین ساختار ظرفی می‌تواند توسط لیتوگرافی باریکه الکترونی حاصل شود، اما با توجه به تکنولوژی‌های امروزی اندازه نمونه پایانی محدود به کمتر از ۱ میلی‌متر می‌شود در نتیجه تولید این‌ها مشکل و کاربردهایشان محدود می‌شود. چندین گزارش برای تولید نانوذرات لایه بالایی با استفاده از سنتز شیمیایی ذرات و انتقال ذرات روی زیر لایه از قبل آماده‌شده وجود دارد. این شیوه مشکلاتی مثل توده‌شدن نانوذرات یا غیریکنواختی توزیع ذرات را دارد [۱۱].

در لایه‌شانی فیلم‌هایی با ضخامت کمتر از ۲۰ nm، فیلم پیوسته و یکنواخت ایجاد نمی‌شود بلکه جزایر جدازه‌های^۹ تولید می‌شود. حرارت دهنده فیلم، شکل جزایر و شرایط رزونанс و بنابراین رنگ فیلم را تغییر می‌دهد. در واقع، به‌محض پردازش حرارتی، فیلم‌های جزیره‌ای خیلی نازک فلزی تقریباً پیوسته با شکل ناهمسانگرد که روی زیرلایه شفاف لایه‌نشانی شده‌اند، از نظر انرژی ناپایدار می‌شوند و به صورت گستته در می‌آیند و درنهایت به آرایه‌ای از ذرات کرده‌مانند جدازه‌های تجزیه می‌شوند [۱۲].

استفاده از نانوجزیره دو مزیت دارد: سهولت تولید این‌بوه و کاتورهای سودن توزیع و اندازه ذرات که باعث می‌شود خواص اپتیکی

8. MIM: metal-insulator-metal

9. Isolated islands

پلاسمونیک، مطالعه برهم‌کنش بین میدان الکترومغناطیسی والکترون‌های آزاد در فلزات، به خاطر کاربردهای فراوان از جمله حسگری شیمیایی و زیستی، سلول‌های خورشیدی، تصویربرداری با واضح بالا^۱ و ... همچنین خواص اپتیکی شگفت‌انگیز نانوساختارهای فلزی از جمله جذب، پراکندگی و افزایش میدان محلی مورد توجه تحقیقات زیادی قرار گرفته است [۳-۱۱].

پلاسمون‌های سطحی^۲ (نوسان گروهی الکترون‌های رسانش در مرز بین مواد با گذردهی الکتریکی مثبت و منفی، معمولاً یک دی‌الکتریک و فلز) به دو گروه تقسیم‌بندی می‌شوند:

پلاسمون‌های پلاریتون سطحی^۳ (پلاسمون‌های سطحی انتشاری) و پلاسمون‌های سطحی جایگزیده^۴ (پلاسمون‌های سطحی که اطراف نانوذره و در یک محل نوسان می‌کنند، به عبارتی در ساختار زیر طول موج جایگزیده می‌شوند). تحریک پلاسمون‌های سطحی توسط تابش الکترومغناطیسی با فرکانسی برابر فرکانس پلاسمون‌های سطحی منجر به ایجاد تشدید پلاسمون سطحی^۵ (SPR) و در مورد پلاسمون‌های سطحی جایگزیده منجر به ایجاد تشدید پلاسمون سطحی جایگزیده^۶ (LSPR) می‌شوند [۶-۴].

چنین تشدید پلاسمون سطحی جایگزیده‌ای به شدت، به اندازه، شکل و تغییر ضریب دی‌الکتریک محیط اطراف نانوساختار وابسته است. این نوع وابستگی به مواد اطراف آن را برای کاربردهای حسگری مناسب می‌کند [۸-۶].

حسگرهای SPR به‌منظور پایش برهم‌کنش بین مولکول‌های زیستی و سطح حسگر از امواج SPP (اماوجی که در امتداد مرز فلز-دی‌الکتریک منتشر می‌شوند) استفاده می‌کنند. این حسگرها اصولاً بر اساس هندسه بازتاب کلی تعییف یافته^۷ ATR می‌باشند، به طوری که شرط تحقق تحریک SPR توسط نور فرودی در زاویه مایل به دست می‌آید. در هندسه ATR، یک فیلم فلزی نازک روی یک سطح منشور لایه‌نشانی می‌شود که محیط حسگری و منشور را از هم جدا می‌کند. اما این حسگرها به‌خاطر ساختار حجیم برای سیستم‌های حسگری کوچک‌سازی شده و مدارهای مجتمع فوتونیکی مناسب نیستند. برخلاف حسگرهای SPR، حسگرهای LSPR حجیم نیستند و کوچک‌سازی شده‌اند، همچنین در زاویه عمود تحریک می‌شوند [۹].

اخیراً، حوزه تحقیقاتی جدیدی از ساختار پلاسمونیک، معروف به

1. Super-resolution imaging

2. SPs: Surface plasmons

3. SPPs: Surface plasmon polaritons

4. LSPs: Localized surface plasmons

5. SPR: Surface plasmon resonance

6. LSPR: Localized surface plasmon resonance

7. ATR: Attenuated total reflection

LSPR ا است، بنابراین از γ در مقابل ω صرفنظر می‌شود. وقتی اتفاق می‌افتد، $\epsilon_m = -2\epsilon_d$ است. ازین‌رو فرکانس LSPR به صورت رابطه ۳ بیان می‌شود.

$$\omega_{LSPR} = \frac{\omega_p}{\sqrt{2\epsilon_d + 1}} \quad (3)$$

هنگام تبدیل فرکانس به طول موج از طریق $\lambda = 2\pi c/\omega$ ، معادله بالا تبدیل به رابطه ۴ می‌شود:

$$\lambda_{LSPR} = \lambda_p / \sqrt{2\epsilon_d + 1} \quad (4)$$

که λ_p طول موج متناظر با فرکانس پلاسمای فلز حجمی است و $\epsilon_d = n^2$ در نتیجه با توجه به رابطه ۴، یک افزایش در ثابت دی الکتریک یا ضریب شکست محیط اطراف منجر به جایه‌جایی قله LSPR نانوذره فلزی به سمت طول موج بلندتر می‌شود. این رابطه اساس کار حسگرهای پلاسمونیک می‌باشد [۱۵].

حساسیت زیست‌حسگر به صورت جایه‌جایی قله تشیدید به میزان تغییر ضریب شکست محیط می‌باشد و طبق رابطه ۵ تعریف می‌شود:

$$S = \Delta\lambda_{LSPR} / \Delta n \quad (5)$$

در این رابطه $\Delta\lambda_{LSPR}$ جایه‌جایی قله LSPR ناشی از تغییر ضریب شکست محیط به اندازه Δn است. شاخص شایستگی عددی FOM نسبت حساسیت زیست‌حسگر به پهنه‌ای طیف (FWHM) است و از رابطه ۶ محاسبه می‌شود:

$$FOM = S / FWHM \quad (6)$$

همچنین فاکتور کیفیت Q به صورت رابطه ۷ تعریف می‌شود [۹]:

$$Q \text{ factor} = \lambda_{LSPR} / FWHM \quad (7)$$

مواد و روش‌ها

ابتدا سه لایه یعنی ۱۷۰ nm نقره به عنوان بازتابنده به روش تبخیر حرارتی با نرخ ۱.۵ A/s و در فشار 10^{-5} mbar و 8×10^5 nm^۲ عالیق در 200°C بازتابنده شد. سپس در محفظه گاز آرگون به مدت ۲ دقیقه شیشه لایه‌نشانی شد. این عملیات حرارتی نانو جزیره‌های تقریباً پیوسته از هم جدا می‌شوند و نانوذره‌ها شکل می‌گیرند [۱۲]. با این کار میزان جذب و حساسیت نسبت به ضریب شکست افزایش خواهد یافت. در ادامه، طیف بازتاب نمونه قبل و بعد از حرارت دهی در زاویه عمود به روش طیف‌سنجی بازتابی پخشی با استفاده از طیف‌سنج Océan Optic HR4000، پروف فیبرنوری دو شاخه و منبع نور هالوژن-دوبروم گرفته شد. به منظور آشکار کردن حساسیت ساختار ابر جاذب به محیط دی الکتریک اطراف و تغییر ضریب شکست و

مستقل از قطبش نور فرودی باشد [۱۳].

تاکنون، ابر جاذب‌ها در ناحیه مادن قرمز یا مرئی با استفاده از ساختارهای فلزی طراحی شده با لیتوگرافی ساخته می‌شوند که تولید آنها سخت و در نتیجه کاربردشان کم می‌شود [۱۴].

این مطالعه باهدف استفاده از روش لایه‌نشانی مستقیم فیلم جزیره‌ای فلزی برای ساخت نانوذراتی که توزیع و اندازه کاتورهای 10°nm و توده نمی‌شوند و اندازه متوسط آنها می‌تواند در طول فرآیند لایه‌نشانی و حرارت دهی کنترل شود، به منظور دستیابی به یک ابر جاذب بدون لیتوگرافی که در فرکانس مرئی کار می‌کند، اجرا گردید و حساسیت ساختار نسبت به محیط دی الکتریک اطراف به عنوان حسگر ضریب شکست بررسی گردید. به علاوه امکان سنجی کاربری این ساختار به عنوان زیست‌حسگر مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی

مبانی نظری

در نانوساختارهای پلاسمونیک فلزی به عنوان ابر جاذب، لازم است ضریب عبور (T) و ضریب بازتاب (R) را هم‌زمان حذف کرد. از آنجایی که عبور به خاطر حضور بازتابنده فلزی کاملاً حذف می‌شود، جذب ساختار (A) به صورت ذیل تعریف می‌شود:

$$A = 1 - R \quad (1)$$

بنابراین برای افزایش جذب باید بازتاب کمینه شود. ابر جاذب بیشتر نور فرودی را بازتاب می‌کند و فقط محدوده طیفی باریکی از نور در ساختار محبوب می‌شود، بنابراین جایی که بازتاب کمینه (دره طیف بازتاب) می‌شود، جذب بیشینه است [۶].

طبق تئوری پراکنده‌گی مای ^{۱۱}، طول موج تشیدید پلاسمون سطحی جایگزینه مربوط به نانوذرات به ضریب شکست محیط اطراف آنها بستگی دارد [۱۳].

برای تعیین رابطه بین طول موج قله LSPR و تابع دی الکتریک محیط اطراف (ϵ_d)، می‌توان از مدل درود ^{۱۲} (رابطه ۲) برای وابستگی به فرکانس استفاده کرد:

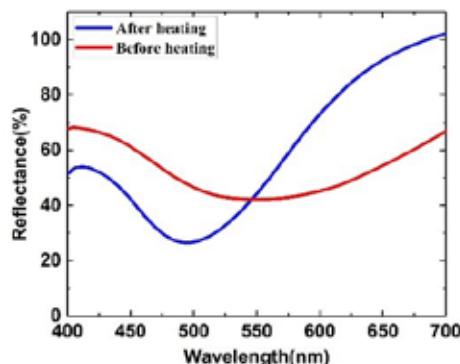
$$\epsilon_m = 1 - \frac{\omega_p^2}{\omega^2 + \gamma^2} \quad (2)$$

که ω_p ، γ و ϵ_m به ترتیب فرکانس پلاسمما، ثابت میرایی فلز حجمی و تابع دی الکتریک فلز هستند. در ناحیه مرئی و مادون قرمز نزدیک،

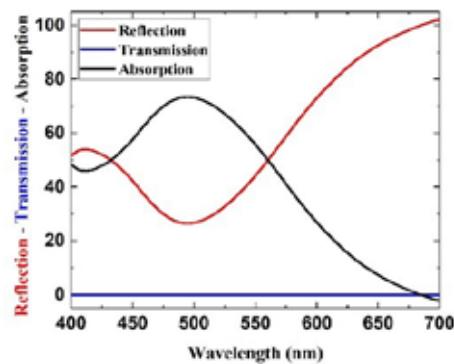
10. Random

11. Mie scattering

12. Drude model

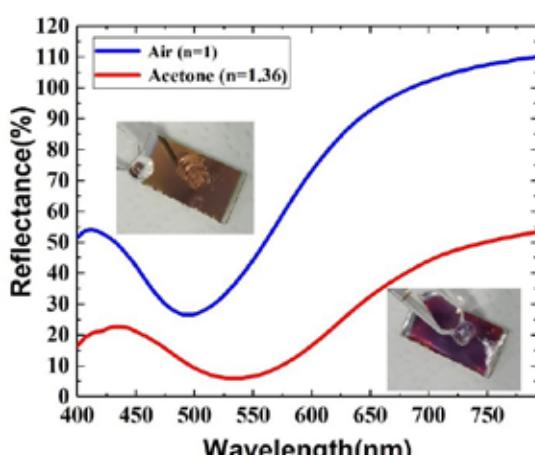
شکل ۲: طیف بازتاب ابرجاذب قبل و بعد از حرارت دهی

شکل ۳: طیف جذب، بازتاب و عبور ابرجاذب

همچنین متوجه شدیم که علاوه بر جایه‌جایی پیک جذب ابرجاذب با تغییر ضریب‌شکست به سمت طول موج بیشتر، پهنه‌ای طیف آرایه نانوذرات نیز به تغییر ضریب‌شکست محیط حساس است و با افزایش ضریب‌شکست پهنه‌ای طیفی بیشتر می‌شود.

خواص طیفی ابرجاذب به عنوان حسگر ضریب‌شکست از جمله حساسیت، فاکتور کیفیت و شاخص شایستگی عددی مربوط به شکل ۴ در جدول ۱ آورده شده است. حساسیت ابرجاذب به عنوان حسگر ۱۱۸.۶۰۵ nm/RIU

شکل ۴: طیف بازتاب ابرجاذب قبل و بعد از ریختن استون

توانایی حسگری این ساختار روی سطح نمونه با حلal استون مرطوب شد و طیف بازتاب ساختار قبل و بعد از ریختن استون ثبت شد.

شبیه‌سازی

در این قسمت به منظور شبیه‌سازی ساختار سه‌بعدی‌ای شامل فیلم نقره‌دی‌الکتریک- نانوجزیره نقره از نرم‌افزار لومریکال بسته FDTD استفاده شده است. نانوجزیره نقره به صورت آرایه‌ای از نانوذرات نیم‌کروی در نظر گرفته شده‌اند. در راستای X و Z از شرایط مرزی پریودیک و در راستای Y از شرط مرزی PML همچنین از منبع نور تخت با قطبشی در راستای Z برای روش‌سازی نمونه استفاده شده است.

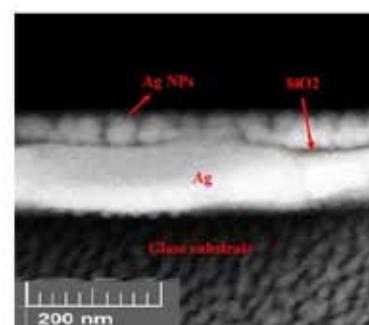
یافته‌ها

تصویر سطح مقطع میکروسکوپ الکترونی روبشی گسیل میدان^{۱۳} ابرجاذب در شکل ۱ نشان داده شده است.

طیف بازتاب ابرجاذب قبل و بعد از حرارت دهی در شکل ۲ آورده شده است. همان‌طور که می‌توان دید طیف بعد از حرارت دهی به سمت طول موج کمتر جایه‌جا شده است و پهنه‌ای طیف نیز کمتر شده است که دلیل آن افزایش جدایی متوسط بین نانوذرات شکل گرفته (نانوجزاير) و همچنین ضعیف شدن اثر جفت‌شدنگی است. چون پهنه‌ای باند رابطه مستقیم با مقدار جفت‌شدنگی دارد، بنابراین هرچه جفت‌شدنگی ضعیفتر شود، پهنه‌ای باند نیز کمتر می‌شود و یک جایه‌جایی به سمت آبی رخ می‌دهد [۱۲].

طیف جذب، بازتاب و عبور ابرجاذب بعد از حرارت دهی در شکل ۳ نشان داده شده است. ابرجاذب ساخته شده جذب بالایی، در حدود ۷۵ درصد، نشان می‌دهد.

به منظور مطالعه وابستگی موقعیت طیفی این جذب به محیط پیرامون روی سطح نمونه با حلal استون مرطوب شد. همان‌طور که در شکل ۴ نشان داده شده است، پیک جذب ساختار به سمت طول موج بیشتر جایه‌جا شده است (که با رابطه ۴ سازگار است) به نحوی که منجر به تغییر رنگ قابل مشاهده با چشم می‌شود.

شکل ۱: تصویر Cross-sectional FESSEM مربوط به ساختار ابرجاذب

13. Cross-sectional FESSEM

و اندازه معین در نظر گرفته شده‌اند. همچنین حساسیت نمونه واقعی نسبت به نمونه شبیه‌سازی شده بیشتر است. اما مقادیر شایستگی عددی و فاکتور کیفیت نمونه شبیه‌سازی شده نسبت به نمونه واقعی بیشتر است که دلیل آن کمتر بودن پهنا در نمونه شبیه‌سازی شده می‌باشد.

به منظور بررسی امکان استفاده از ابرجاذب به عنوان زیست‌حسگر، از آنجایی که ضریب‌شکست بیشتر پروتئین‌ها در محدوده $1/5$ تا $1/5$ است، جابه‌جایی طیف بازتاب شبیه‌سازی شده نسبت به تغییر ضریب‌شکست در

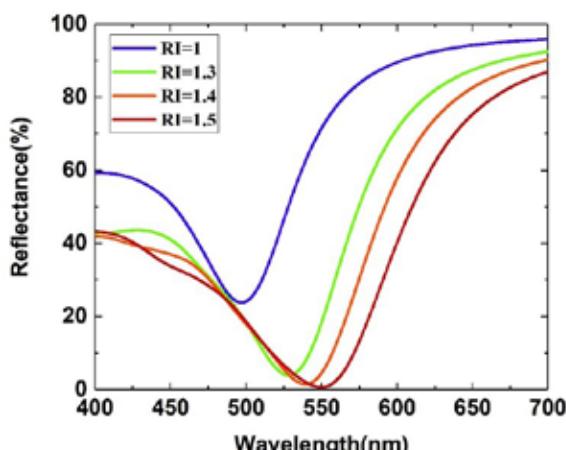
جدول ۲: خواص طیفی ابرجاذب شبیه‌سازی شده به عنوان حسگر

Refractive index (RI)		1.0	1.36
Peak	Resonant wavelength (nm)	496.580	534.678
	FWHM	56.43	72.777
	Q-factor	8.799	7.346
Sensitivity S (nm/RIU)	$S_{\text{average}} = 105.827$		
Figure of merit (FOM)	1.875	1.454	

این محدوده رسم شد (شکل ۶) [۱۶]. همان‌طور که انتظار داریم با افزایش ضریب‌شکست طیف به سمت طول موج‌های بلندتر جابه‌جا (رابطه ۴) و همچنین پهن‌تر می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

در این تحقیق ابرجاذب پلاسمونیک برپایه LSPR طراحی و ساخته شد. از ویژگی‌های این ساختار جذب بسیار بالا و حساسیت زیاد نسبت به تغییرات ضریب‌شکست، عدم حساسیت به قطبیش نور، عدم نیاز به لیتوگرافی و فعال بودن در ناحیه مرئی و برگشت‌پذیر بودن است.

شکل ۶: طیف بازتاب ابرجاذب شبیه‌سازی شده با تغییر ضریب‌شکست محیط اطراف به عنوان زیست‌حسگر

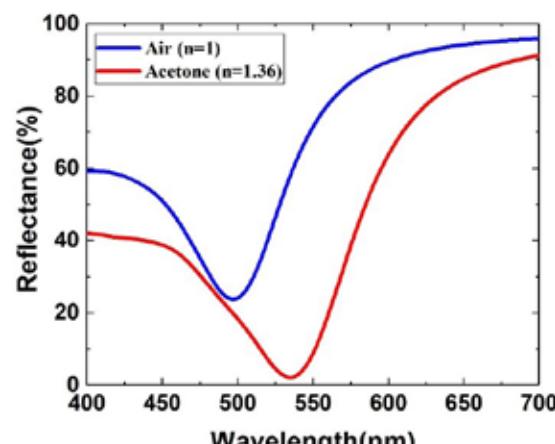
می‌باشد. قبل از ریختن استون طول موج رزونانس ۴۹۳.۹۱۸ nm FWHM مربوطه ۹۷.۵۰۶ و شاخص شایستگی عددی ۱.۲۱۶ و بعد از ریختن استون طول موج رزونانس ۵۳۶.۶۱۶ nm FWHM مربوطه ۱۱۷.۵۸۶ و شاخص شایستگی عددی ۱.۰۰۸ می‌باشدند. همان‌طور که مشخص است با افزایش ضریب‌شکست پهنه‌ای طیف بیشتر شده است و مقادیر فاکتور کیفیت و شاخص شایستگی عددی کاهش یافته‌اند.

جدول ۲: خواص طیفی ابرجاذب به عنوان حسگر

Refractive index (RI)		1.0	1.36
Peak	Resonant wavelength (nm)	493.918	536.616
	FWHM	97.506	117.586
	Q-factor	5.065	4.563
Sensitivity S (nm/RIU)	$S_{\text{average}} = 118.605$		
Figure of merit (FOM)	1.216	1.008	

طیف بازتاب ابرجاذب شبیه‌سازی شده به عنوان حسگر ضریب‌شکست در شکل ۵ نمایش داده شده است و خواص طیفی آن در جدول ۲ آورده شده است. در اینجا نیز با افزایش ضریب‌شکست طیف پهن‌تر شده است و به سمت طول موج‌های بلندتر جابه‌جا شده است. حساسیت محاسبه شده نیز ۱۰۵.۸۲۷ nm/RIU می‌باشد.

از مقایسه جدول ۱ و ۲ می‌توان فهمید که پهنه‌ای نمونه واقعی نسبت به نمونه شبیه‌سازی شده بیشتر است که دلیل آن کاتورهای بودن اندازه و فاصله ذرات شکل گرفته در نانوجزیره بعد از حرارتدهی می‌باشد در حالی که در شبیه‌سازی نانوجزیره به صورت آرایه‌ای از ذرات با فاصله

شکل ۵: طیف بازتاب ابرجاذب شبیه‌سازی شده به عنوان حسگر ضریب‌شکست

آرایه‌های میکروفلوئیدیک و ریزتراسه‌ها پیشنهاد می‌شود بهنحوی که کاربری آن در مطالعات بیولوژیکی آزمایشگاهی و موجود زنده ممکن شود.

نکته قابل توجه درمورد این ساختار پهنانی جذب بالا می‌باشد که به تغییر ضربه‌شکست محیط اطراف حساس است. این ویژگی به ابعاد متفاوت نانوذرارات مربوط می‌شود که از برهمنهی طیف پاسخ آن‌ها طیف پهنانی ظاهرشده است. تغییر رنگ قابل مشاهده با چشم هنگام تغییر ضربه‌شکست محیط اطراف، قابلیت زیاد این ساختار برای عملکرد حسگر حتی در محیط غیرآزمایشگاهی را نشان می‌دهد. همچنین این ساختار می‌تواند به عنوان یک زیست‌حسگر استفاده شود که بهدلیل عدم نیاز به مولکول‌های برچسب^{۱۴} فلوروفور برای آشکارسازی بیومارکرها یا مولکول‌های شیمیایی و زیستی مطلوب می‌نماید.

براساس تغییرات ضربه‌شکست در ساختارهای ابرجاذب پلاسمونیک، حسگری نمونه‌های شیمیایی و زیستی امکان‌پذیر می‌شود. در پژوهشی که توسط جایان^{۱۵} و همکاران انجام شده است با استفاده از لایه نانوجزیره طلا یک زیست‌حسگر پلاسمونیک طراحی شده است به‌گونه‌ای که حساسیت طیفی با محاسبه میزان جابه‌جاوی طول موج پیک LSPR نسبت به تغییرات ضربه‌شکست به صورت 62.879 nm/RIU (تجربی) و 89.749 nm/RIU (شبیه‌سازی) مشاهده شده است. تغییر طیف LSPR به‌ازای تغییر ضخامت لایه پروتئین برآورده از تغییر ضربه‌شکست نمونه زیستی می‌باشد. بنابراین با ردبایی یکی از این تغییرات خصوصیات فیزیکی نمونه قابل مطالعه می‌شود^[۱۶]. نمونه‌ای مشابه از حسگرهای نانوجزیره نقره با حساسیت بالا برای مطالعه خصوصیات مورفو‌لوژی اگزوزوم‌ها^{۱۶} و برهمکنش‌های پروتئین-پروتئین معرفی شده‌اند^[۱۷].

حساسیت ابرجاذب پلاسمونیک گزارش شده در این مقاله به صورت 118.605 nm/RIU (تجربی) و 105.827 nm/RIU (شبیه‌سازی) می‌باشد که نسبت به حساسیت گزارش شده در نانوجزیره تنها توسط جایان و همکاران بهبود یافته است. با توجه به کارهای انجام شده می‌توان نتیجه گرفت که از این ابرجاذب می‌توان برای پایش برهمکنش پروتئین-پروتئین استفاده کرد.

از محدودیت‌های این طرح می‌توان به زمان بر بودن دستیابی به ساختار دلخواه برای ایجاد شرایط تغییر رنگ به‌ازای تغییر ضربه‌شکست اشاره نمود. همچنین ضخامت لایه‌نشانی انجام شده نیز با دقت ممکن دستگاه انجام می‌شود که در صورت ارتقای این دقت شرایط ساختار ایدئال‌تری حاصل خواهد شود. مطالعات جامع‌تری از بهینه‌سازی ساخت و انجام تست‌های زیست‌حسگری از مولکول‌های شیمیایی و زیستی با این حسگر پیشنهاد می‌شود که در دست انجام در قالب تحقیقات بین‌گروهی می‌باشد. به علاوه ساده‌سازی طرح و اجرای این حسگر و تلفیق آن در

14. Label-Free

15. Jayan

16. Exosomes

References:

1. Zhao Y. Light-driven tunable dual-band plasmonic absorber using liquid-crystal-coated asymmetric nanodisk array. 2012; 100(5): 053119.
2. Si G, Zhao Y, Leong E, Liu YJM. Liquid-crystal-enabled active plasmonics: a review. 2014; 7(2): 1296-317.
3. Jenkins JA. Blue-shifted narrow localized surface plasmon resonance from dipole coupling in gold nanoparticle random arrays. 2014; 118(45): 26276-83.
4. Willets KA, Van Duyne RPJARPC. Localized surface plasmon resonance spectroscopy and sensing. 2007; 58: 267-97.
5. Devaraj V, Lee JM, Oh JWJN. Distinguishable Plasmonic Nanoparticle and Gap Mode Properties in a Silver Nanoparticle on a Gold Film System Using Three-Dimensional FDTD Simulations. 2018; 8(8): 582.
6. Jamali AA, Witzigmann BJP. Plasmonic perfect absorbers for biosensing applications. 2014; 9(6): 1265-70.
7. Liu Z. Common metal-dielectric-metal nanocavities for multispectral narrowband light absorption. 2016; 11(3): 781-6.
8. Liu N, Mesch M, Weiss T, Hentschel M, Giessen HJNL. Infrared perfect absorber and its application as plasmonic sensor. 2010; 10(7): 2342-8.
9. Le KQ, Ngo QM, Nguyen TKJJoSTiQE. Nanostructured metal-insulator-metal metamaterials for refractive index biosensing applications: design, fabrication, and characterization. 2017; 23(2): 388-93.
10. Le KQ, Bai JJJB. Enhanced absorption efficiency of ultrathin metamaterial solar absorbers by plasmonic Fano resonance. OSA, 2015; 32(4): 595-600.
11. Yan M, Dai J, Qiu MJJoO. Lithography-free broadband visible light absorber based on a mono-layer of gold nanoparticles. 2014; 16(2): 025002.
12. Sun H, Yu M, Wang G, Sun X, Lian JJTJoPCC. Temperature-dependent morphology evolution and surface plasmon absorption of ultrathin gold island films. 2012; 116(16): 9000-8.
13. Caputo R, Palermo G, Infusino M, De Sio LJN. Liquid crystals as an active medium: novel possibilities in plasmonics. 2015; 1(1).
14. Moreau A. Controlled-reflectance surfaces with film-coupled colloidal nanoantennas. 2012; 492(7427): 86.
15. Jiang N, Zhuo X, Wang JJCr. Active plasmonics: Principles, structures, and applications. 2017; 118(6): 3054-99.
16. Ozhikandathil J, Packirisamy M. Simulation and Implementation of a Morphology-Tuned Gold Nano-Islands Integrated Plasmonic Sensor. 2014; 14(6): 10497-513.
17. Raju D, Bathini S, Badilescu S, Ouellette RJ, Ghosh A, Packirisamy M. Study of Detection and Capture of Exosomes by Using the Morphologies of Ex Situ and In Situ Nanostructures. (in English), Journal of the Electrochemical Society, 2018; 166(9): B3001-B3006.